

A Kúria a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség felperesnek a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Földhivatala alperes ellen ingatlan-nyilvántartási ügyben hozott ingatlan-nyilvántartási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében - amelybe a felperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr.Vágó Péter ügyvéd által képviselt Nemzeti Földalapkezelő Szervezet beavatkozott - a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2011. november 11. napján kelt 14.K.21.274/2011/9. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 10. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 14.K.21.274/2011/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek és a felperesi beavatkozónak 10.000-10.000.- /azaz tízezer-tízezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I N D O K O L Á S

Egy felszámolás alatt álló mezőgazdasági termelőszövetkezet /a továbbiakban: Mgtsz./ földhasználati jogával terheltlen van nyilvántartva a külterület 0164/6 hrsz-ú kivett vízállás megnevezésű 14 ha 3832 m² területű ingatlan. Az illetékes mezőgazdasági szakigazgatási hivatal a perbeli ingatlanra vonatkozóan számos egyéb ingatlan mellett 2008-ban határozatot hozott, melyben azt a Magyar Állam tulajdonába és a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zrt. vagyonkezelésébe adta. Határozatában arra hivatkozott, hogy az Mgtsz. részarány földkiadása befejeződött, azonban a perbeli ingatlan a szövetkezet használatában maradt, és ugyanakkor nem szükséges az aranykorona-hiány kielégítéséhez sem. Rendelkezett egyúttal az illetékes földhivatal megkereséséről a tulajdonjog bejegyzése iránt. Az Mgtsz. a másodfokú határozat bírósági felülvizsgálatát kérte. A keresetet a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2010. március 30-án kelt ítéletével elutasította.

A körzeti földhivatal a megkeresést elutasította. Álláspontja szerint az Mgtsz. földkiadási eljárása még nem tekinthető befejezettnek, mivel az erről szóló értesítés az ingatlanügyi hatósághoz nem érkezett.

Az elsőfokú hatóság jogerőre emelkedett határozatával szemben a felperes óvást nyújtott be, mellyel hatóság nem értett egyet, így azt elbírálásra felterjesztette az alpereshez. Óvásában az ügyészség a mezőgazdasági szakigazgatási hivatal bíróság által felülvizsgált határozatában rendelkezett megkeresés teljesítését, annak megfelelő határozat hozatalát kérte.

Az alperes a jelen perben felülvizsgálat 2010. július 29-én kelt 30551/2010. számú határozatával az ügyészi óvást érdemben elbírálva az elsőfokú hatóságnak határozatát helybenhagyta.

Az alperes határozatának bírósági felülvizsgálata iránti keresetében a felperes kérte az alperesi határozatának hatályon kívül helyezését vagy megváltoztatását.

A megyei bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően megváltoztatta és elrendelte a perbeli ingatlanra vonatkozóan a Magyar Állam 1/1-ed arányú tulajdonjogának és a beavatkozó tulajdonosi joggyakorlásának bejegyzését. Ítéletének indokolásában rögzítette, az alperes hivatkozása a mezőgazdasági szakigazgatási hivatal hatáskörének hiányára nem helytálló, mert a 2010. március 30-án kelt ítéletben - amely ítéletet időközben a Legfelsőbb Bíróság 5. számú ítéletével hatályában fenntartotta - a bíróság már megállapította a megkereső szervnek a vitatott döntés meghozatalára vonatkozó hatáskörét, ezt felülbírálni már nincs lehetőség. Kifejtette, a jelen ügyben nem volt vizsgálható az sem, hogy az Mgtsz. földkiadási eljárása lezárult-e, mert azt a bíróságok által már felülvizsgált határozatok szintén megállapították.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezésével a bíróság új eljárásra utasítását, illetőleg a felperes keresetének elutasítását kérte. Előadta, hogy a szakigazgatási hivatal nem adhatta volna állami tulajdonba az ingatlant, ezért ennek bejegyzése iránt sem intézkedhetett volna. Utalt arra, hogy a részarány földkiadás még nem fejeződött be a területen, így a Magyar Állam tulajdonába került ingatlanra vonatkozóan a részarány földtulajdonosok igényeiket nem tudják majd érvényesíteni. Hivatkozása szerint jelenleg a szövetkezetet még nem számolták fel, tehát felszámolás alatt áll, de létezik, ezért a ténylegesen működő szövetkezetekre vonatkozó jogszabályi előírások ítéletbeli alkalmazása jogszabálysértő.

A felperes és a felperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúriának arról kellett döntést hozni, hogy az alperes a mezőgazdasági szakigazgatási hivatal megkeresésének köteles lett volna-e eleget tenni, vagy jogosult volt-e a szakigazgatási hivatal szervezetnek hatáskörét és döntését vitatni, és erre hivatkozva a bejegyzést elutasítani.

Az ügyben a megyei bíróság a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény /a továbbiakban: Fkbtv./ 12. § /5/ és /6/ bekezdését alkalmazta, melynek értelmében - egyebek mellett - a szövetkezet használatában lévő vagyonnevesítéssel nem érintett kivett területeket illetően az ingatlanok tényleges művelési ágát meg kell állapítani. Ha ez nem lehetséges, a területet a település legalacsonyabb aranykorona értékű szántó aranykorona értékével kell figyelembe venni. A további aranykorona-hiány kielégítéséhez már nem szükséges ingatlanok a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályozásról szóló 1992. évi II. törvény /a továbbiakban: Ámt./ 25/A. §-ában foglaltak alapján a Magyar Állam tulajdonába és a földalapkezelő szervezet tulajdonosi joggyakorlása alá kerülnek. Az Ámt. 25. §-ának /1/ és /3/ bekezdése főszabályként azt írja elő, hogy a földet a tagok, illetőleg az alkalmazottak tulajdonába kell adni. E § /6/ bekezdése szerint, ha a szövetkezet az /1/ és a /3/ bekezdésben foglaltaknak a földkiadás befejezését követő 60 napon belül nem tesz eleget, a maradvány termőföldek e törvény erejénél fogva a Magyar Állam tulajdonába és a Magyar Nemzeti Földalapkezelő Kht. kezelésébe kerülnek, kivéve a védett vagy védelemre tervezett területeket. A 25/A. § a felszámolás alatt álló szövetkezet után maradt termőföldvagyonsorsáról szól.

A Kúria álláspontja szerint nem vitás, hogy a perbeli ingatlan mezőgazdasági művelés alatt álló külterületi föld, mert vízállás megnevezése révén meghatározott aranykorona értékű szántóként kellett nyilvántartani. Az ügyben nem vitás az sem, hogy a földet sem tagok, sem alkalmazottak tulajdonába nem adta a szövetkezet. Az erre nyitva álló határidő sokszorosan eltelt. Ennek következtében a maradvány e termőföldnek a törvény erejénél fogva a Magyar Állam tulajdonába és a Magyar Nemzeti Földalapkezelő Kht. kezelésébe kellett volna kerülnie.

A földhivatal abból indult ki, hogy a részarány földkiadás az ügyben még nem zajlott le. Ehhez képest a közigazgatási hivatal a termőföldek jogi sorsáról határozattal rendelkezett, mely szerint a részarány földkiadás befejeződött.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsőként azt kifogásolta, hogy a tárgyi ingatlant a szakigazgatási hivatal határozat hiányában nem adhatta volna állami tulajdonba, és nem is „deklarálhatta” azt. Az ingatlanügyi hatóság ugyanakkor a kérelemhez kötöttség elve alapján köteles működni. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény /a továbbiakban: Inyvtv./ 6. §-ának /1/ bekezdése egyebek mellett kimondja, hogy a jogok bejegyzésére irányuló ingatlan-nyilvántartási eljárás - ha a törvény másként nem rendelkezik - az ügyfél kérelmére vagy hatósági megkeresésre indul, és az ingatlan-nyilvántartásba csak az a jog jegyezhető be, amelyet a hatósági megkeresés megjelöl.

A további felülvizsgálati érvelést illetően a Legfelsőbb Bíróság korábban több eseti döntésében rámutatott arra, hogy az ingatlanügyi hatóság más hatóság eljárását érdemben nem vizsgálhatja, mert erre hatásköre nincs. Az alperes ennek ellenére még felülvizsgálati kérelmében is arra hivatkozott, hogy a szakigazgatási hivatalnak nem volt hatásköre a tulajdonba adásra, és nem volt jogosult az átvezetés iránt intézkedni. Ennek vizsgálatára azonban nem volt jogosult, mint ahogy a megtámadás elmaradása miatt jogerős bármilyen hatósági határozat felülvizsgálatára a bíróság sem jogosult.

Mindezekből a következő felülvizsgálati kérelem cáfolata is következik, mely a megkeresés időelőttiségére utal, mely alaptalan. Ami a bírói ítélet jogellenességére vonatkozó kifogást illeti, erre félként az alperes az ügyben hivatkozhat. Azt azonban nem állíthatja, hogy a földkiadási eljárás ne fejeződött volna be, mert a szakigazgatási hivatal határozata éppen azon alapult, hogy a földkiadási eljárás befejeződött. Mint a fentiekben utalt a Kúria már rá, érdemben a szakigazgatási hivatal határozatának vizsgálatára a földhivatal nem jogosult.

Hivatkozott arra is a felülvizsgálati kérelem, hogy az ítélet több helyen a tárgyi ügyre nem vonatkozó jogszabályi hivatkozáson alapul. A Kúria rámutatott arra, hogy az ítélet hivatkozásai a jogszabályoknak mindenben megfeleltek, azokat a megyei bíróság a kérelem előterjesztéskori hatállyal vizsgálta, és idézte.

Mindezekre tekintettel a Kúria a megyei bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás a Pp. 79. §-a alapján a felperes és a beavatkozó által felszámítható költségeinek megfizetésére az alperes a Pp. 78. §-a alapján köteles.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a alapján az illetékmentes felperes által le nem rótt illetéket az állam viseli.

Budapest, 2012. június 26.

***dr.Kovács Ákos sk. a tanács elnöke, dr.Albert Zoltán sk. előadó
bíró, dr.Kovács András sk. bíró***